

**Wyrok z dnia 7 lutego 1997 r.
II UKN 83/96**

W sprawie o wcześniejszą emeryturę dochodzoną na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 stycznia 1990 r. w sprawie wcześniejszych emerytur dla pracowników zwalnianych z pracy z przyczyn dotyczących zakładów pracy (Dz. U. Nr 4, poz. 27), niespełnienie warunku rozwiązania umowy o pracę czyni zbędnym ustalenie czy został spełniony warunek 40 letniego okresu zatrudnienia.

Przewodniczący SSN: Maria Tyszel, Sędziowie SN: Jerzy Kuźniar (sprawozdawca), Jadwiga Skibińska-Adamowicz.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 1997 r. sprawy z wniosku Józefa K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w L. o wcześniejszą emeryturę, na skutek kasacji wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie z dnia 28 sierpnia 1996 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie wyrokiem z dnia 27 marca 1996 r. oddalił odwołanie wnioskodawcy Józefa K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddziału w L. z dnia 20 czerwca 1995 r. odmawiającej przyznania prawa do wcześniejszej emerytury w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 stycznia 1990 r. w sprawie wcześniejszych emerytur dla pracowników zwalnianych z pracy z przyczyn dotyczących zakładów pracy (Dz. U. Nr 4, poz. 27).

Warunkiem przyznania tego świadczenia jest udokumentowanie 40 lat zatrudnienia w dacie rozwiązania stosunku pracy, jeżeli to rozwiązanie nastąpiło z przyczyn leżących po stronie pracodawcy, a określonych w ustawie z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1990 r. Nr 4, poz. 19 ze zm.). Wnioskodawca udokumentował jedynie 35 lat i 11 miesięcy zatrudnienia, stąd brak podstaw do przyznania wcześniejszej emerytury.

W toku postępowania przed Sądem Wojewódzkim odwołujący się podnosił, iż w latach 1982-1983 i 1986-1990 pozostawał bez pracy jako represjonowany za działalność związkową, okresy te zatem podlegają zaliczeniu na podstawie "ustawy z dnia 24 maja 1989 r. o szczególnych uprawnieniach niektórych osób do ponownego nawiązania stosunku pracy (Dz. U. Nr 32, poz. 172 ze zm.)". Sąd ten po ustaleniu, że wnioskodawca w dalszym ciągu pozostaje w zatrudnieniu, uznał, iż skoro nie doszło do rozwiązania stosunku pracy, nie ma podstaw do przyznania emerytury.

Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie oddalił rewizję wnioskodawcy stwierdzając, że "przyjmując nawet, iż rozwiązanie umowy z dniem 25

lutego 1986 r. w Spółdzielczym Ośrodku Rozwoju Techniki nastąpiło na skutek...przekonań politycznych (wnioskodawcy), to nie jest to przyczyna leżąca po stronie zakładu pracy".

Sąd stwierdził nadto, że spór w rozpoznawanej sprawie sprowadza się do zaliczenia do okresu zatrudnienia pracy od 25 lutego 1986 r. do 31 stycznia 1990 r., bowiem okres pobytu w zakładzie karnym od 17 marca 1982 r. do 10 lipca 1983 r. został już zaliczony.

Ustawa z dnia 24 maja 1989 r., na którą powoływał się wnioskodawca dotyczyła tylko tych pracowników, którzy zgłosili zamiar podjęcia pracy "do dnia 31 października 1989 r.", tymczasem wniosek w tej sprawie, ubiegający się o świadczenie złożył w grudniu 1989 r. lub w styczniu 1990 r. Te okoliczności nie pozwalają na zaliczenie okresu pozostawania bez pracy od 1986 r. do 1990 r. do okresu zatrudnienia.

Powyższy wyrok zaskarżył kasacją wnioskodawca i zarzucając naruszenie prawa materialnego, tj. art. 1 oraz art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 24 maja 1989 r. o szczególnych uprawnieniach niektórych osób do ponownego nawiązania stosunku pracy oraz § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 stycznia 1990 r., wniósł o zmianę wyroku i przyznanie wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury (z zaliczeniem okresu pozostawania bez pracy od 25 lutego 1986 r. do 31 stycznia 1990 r. do stażu pracy).

Według kasacji pracownik, z którym stosunek pracy został rozwiązany w jakikolwiek sposób w związku z przekonaniami politycznymi, mógł w terminie do dnia 30 czerwca 1990 r. zgłosić na piśmie gotowość ponownego podjęcia pracy w tym zakładzie pracy i warunek ten został w sprawie spełniony, bowiem wnioskodawca został ponownie zatrudniony w Ośrodku Rozwoju Techniki w L. z dniem 1 lutego 1990 r. W takiej sytuacji okres pozostawania bez pracy wlicza się do stażu pracy, od którego zależą uprawnienia z ubezpieczenia społecznego, dlatego też w dacie rozwiązania stosunku pracy przez WSK "PZL-Ś." SA (z przyczyn dotyczących pracodawcy), to jest w dniu 30 czerwca 1995 r. wnioskodawca legitymował się ponad 40 letnim stażem pracy, co w pełni uzasadnia kasację.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego... (Dz. U. Nr 43, poz. 189) od orzeczenia Sądu drugiej instancji oddalającego po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy (to jest po 1 lipca 1996 r. - art. 14 ustawy) rewizję lub orzekającego co do istoty sprawy przysługuje kasacja, z wyłączeniem spraw, w których według tej ustawy kasacja nie przysługuje.

Wobec daty i charakteru wyroku Sądu Apelacyjnego (sądu drugiej instancji) przysługuje od niego kasacja. Jest ona także przedmiotowo dopuszczalna (art. 393 KPC), spór dotyczy bowiem ustalenia prawa do wcześniejszej emerytury.

Warunki przyznania tego świadczenia określa § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 stycznia 1990 r. Według tego przepisu pracownicy, z którymi rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło w okolicznościach określonych w art. 1 ust. 1 i 2 i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r., mogą przejść na wcześniejszą emeryturę bez względu na wiek, jeżeli osiągnęli do dnia rozwiązania stosunku pracy okres zatrudnienia wynoszący co najmniej 40 lat dla mężczyzny.

W rozpoznawanej sprawie nie wystąpiła pierwsza z przesłanek, to jest nie doszło do rozwiązania stosunku pracy. Jak trafnie przyjął Sąd Wojewódzki rozpoznając odwołanie wnioskodawcy od decyzji organu rentowego, na podstawie informacji odwołującego się, jego pracodawca WSK Ś. "anulował wniosek o wcześniejszą emeryturę" i cofnął wypowiedzenie, a Józef K. w chwili rozpoznawania sprawy w dalszym ciągu pracował.

Niespełnienie warunku rozwiązania umowy o pracę czyni zbędnym ustalenie, czy został spełniony warunek 40 letniego zatrudnienia. W takim stanie sprawy nie można podzielić zarzutu naruszenia prawa materialnego podniesionego w kasacji. Wyrok Sądu Apelacyjnego bowiem, mimo błędnego uzasadnienia, odpowiada prawu (to jest § 1 ust. 1 rozporządzenia MPiPS z dnia 26 stycznia 1990 r.). Kierując się tymi względami i na podstawie art. 393¹² KPC orzeczono jak w sentencji. [...]

=====